

David.

Centuria
Argenterah
1623.

18

Argenterah
1623.

Fu
Strassburg.

I.
1623

L. G.

560/53 (46)

CENTURIA
QUÆSTIONUM
CRIMINALIUM:

Quam

Divina favente gratia:

Præside

Clarissimo ac Consultissimo viro,

DN. GEORGIO-DAVIDE
LOCAMERO J. U. D. ET IN ALMA
ARGENTINENSIIUM ACADEMIA PROFES-
sore ordinario, Præceptore suo, summâ & per-
petuâ observantiâ co-
lendo:

Ad diem Ianuar.

Publicæ censuræ in Auditorio Jurisconsul-
torum subicit

THOMAS Blumberg / BARTHE-
NIS Pannonius.

ARGENTORATI,
EXCUDEBAT PAULUS LEDERTZ.

ANNO M. DC. XXIII.

Fine Strassburg

... 7. 1623.

PRUDENTIA, SINGULARI VITÆ INTEGRITATE, MULTO RERUM, VIRTUTUM-QUE USU, ET EXPERIENTIA PRÆstantissimis Viris :

D N. THOMÆ Blumberg / Judici Bartphensi gravissimò:
D N. CAROLO Stör / Cereali apud Argentinenfes meretissimo:
D N. GEORGIO Blumberg / Tribuno. plebis Bartphen. spectatissimo:

Dnn. Patruo, Fautori, Parentiq³ suavissimo, cum debitâ honoris præfatione, salutem ac felicissimum novi huius anni. auspiciū p.

Haud obscuram vobis esse reor, Prudentissimi, Spectatissimi, Integerrimiq³ viri, Imperatoris Germanorum FERDINANDI I. symbolicam vocem: FIAT JUSTITIA AUT PEREAT MUNDUS. Et MAXIMILIANE I. Casaris salutationem, loca ad supplicia fontium destinata, prætereuntis, venerabilem: SALVE JUSTITIA. Quibus innuere, absque Iustitia nil solidum esse, nullam hominum societatem subsistere, nullam Remp. incolumem permanere, nulla deniq³ jura sine ea vigere posse. Id ipsum quoque legatus Atheniensis, Sparta reversus confirmavit, qui cum à Senatu interrogaretur: Quomodo Spartani Remp. suam administrarent? Funem, furcam, gladium, in curiam secum attulit, & ijs monstratis; in his positam esse salutem Civitatis, hæcce leges Spartanorum esse, dixit. Hinc varijs, virtutum princeps Iustitia, nominibus insignitur. Etenim Rerum pub. anima, norma, f. lerumq³ Civitatum, condendarum legum regula, tutamē patria, pax, immunitas, munimentum, gaudium plebis; serenitas maris, terra fecunditas; solatium pauperum appellatur. Quapropter nec sine causa bifrons pingitur, alte-

ra parte oculata, altera fasciolâ obvinctâ, dextrâ districtum gladium vi-
brans, sinistrâ expendens bilancem: quia in causarum processibus decet ille
lius administratores, id est, Judices, ab omni odij grassatione, favoris u-
surpatione, malorum metu, pramiorum expectatione alienos esse, & bi-
sancē in manib. fortiter tenere, stateram a quo pendere libramine, of-
ficij sui, imò divinâ potius voluntati, non oblivisci, aequitatis virgam
nusquam non rectam gestare: considerare quid liceat secundum aequita-
tem, quid deceat secundum honestatem, & quid expediat secundum u-
tilitatem: in reos nullo modo excandescere, sed leniter exemplo Alexan-
dri M. utramque partem audire; & ut multa paucis complectar, ita jus
reddere, ut Divina & Humana Majestati placere valeant. Quin & Ra-
tionensium Curia, memoriâ stabili, teneant inscriptionem, qua talis:
Quisquis Senator curiam officii causa ingrederis, ante hoc ostium
privatos affectus omnes abjicito; iram, vim, odium, amicitiam, adu-
lationem: Reipub. personam & curam subjicito. Nam ut aliis æ-
quus aut iniquus fueris: ita quoque DEI judicium expectabis &
sustinebis. Et illud Trajani, qui cum suum præfectum ense circumdatu-
rus esset, nudum ei porrexit: Cape hunc, inquiens, & si bene impera-
vero, pro me; sin malè adversus me hoc utere. Dum autem Justitia
sâ egregijs elogijs à gravissimis scriptoribus decantata & commenda-
ta, vires suas atq; munus præcipue in criminalibus actibus & publicis ju-
dicijs exerat Ideoq; opera pretiam me facturum arbitratus sum, si mate-
riam hanc Criminalem, ex lure utroque & Doctoribus collectam &
excerptam, publica ventilâioni submitterem. Cur autem hæc juris
primitias, vestris nominibus sacras esse voluerim, causas habui graves.
Nam vos, viri Prudentissimi, Spectatissimiq; hætenus publica Iustitia
ac Iudiciorum tam Civilium, quàm Criminalium cultores & admini-
stratores fuistis, semperq; permansuri estis; æquum ab iniquo, licitum
ab illicito separâstis, bonos præmijs, & malos pœnis afficere studuistis; nec
id, quod utilitas affectabat privata, privato affectu trutinâstis. Postula-
bât insuper innumerabilia vestra in me cumulativè collata beneficia,
ut, quia parem gratiam reponere non possum, levi saltem indicio debitâ
observantiam, & gratum animum restatû facerê, & prout tēporis præ-
sentis, sanè exulceratissimi, exigit ratio, munusculû aliquod chartace-

am Srenæ & pii voti loco offerrem. Quod ut hilari fronte, benevolô-
que animo accipere, meque vobis, ut nunc, ita & in posterum commen-
datum habere, atque in tutelam vestram recipere dignemini : Id ipsum
est, quod obnixè contendo. Deum Ter. Opt. Max. ex animo rogans, ut vos
ad incrementum Ecclesie, & salutem Reipub. diutissimè superstites, sal-
vos, & insolutes, multos in annos paternè ac clementer servet, ac tuea-
tur. Argentina 2. Januarij. Anno ab orbe redempto M. DC. XXIII.

V. Prud. Spect. atque Integ.

obsequentissimus studiosiss. &
observantiss.

THOMAS Blumberg, Author & R.

QUÆ

QUÆSTIO I.

An crimen læsæ Majestatis propriè & principaliter in
solum Principem committatur?

I.
*De Crimi-
ne læsæ
Majesta-
tis.*

*Affirmativam nobis suppeditant sententiam l. i. §. i. ff. ad legem
Iuliam Majestatis. junct. l. i. ff. de constit. princ. add. l. quiquis §. C. ad leg.
Iul. Maj.*

II. An crimen læsæ Majestatis committant adultera-
tores, circumcisores, futores, & tinctor-
es bonarum falsarumve
monetarum?

*Quia hi omnes faciunt id, quod in derogationem Majestatis ver-
git: ideo crimen læsæ Majestatis eos committere concludimus. l. 2. C. de
fals. monet. l. quicumque §. ff. ad leg. Corn. de falsis l. i. C. de veter. nu-
mism. pot.*

III. An Crimen læsæ Majestatis incurrat, qui Patriam
vel prodit, aut oppugnat?

*Casus lib. 3. Spec. moral. c. 10. tradit duplicem proditorem; unum
Intrinsicam, de qua sic scribit: Patria non defenditur, si hostes exter-
ni à muro depellantur, proditores verò intra mœnia remaneant:
Alteram Extrinsicam, qua est socia oppugnationis. Vtramque verò
cum crimine læsæ Majestatis conjunctam esse, videre est ex l. fallaciter
3. in fin. C. de abolit.*

IV. Rebellionem & conspirationem ineuntes, num
crimini læsæ Maj. sint obnoxii?

*Qui resistit, inquit Farinacius lib. 4. de Crim. læsæ Maj. t. 13. is re-
bellat: Nam rebellare nihil aliud est, quàm resistere, secundum Bart.
in extravag. Et rebellionis crimen committit is, qui contra Imperatoris
honorem, & fidelitatem, opera facit rebellionis, in ejusquæ imperij pro-
speritatem aliquid machinatur, ac sic rebellando dicitur rebellis. Ideo-
quæ jure hujus criminis reus reputatur. arg. l. i. ff. ad leg. Iul. Maj. Eadem
ratio, de conspiratione.*

V. An affectus in hoc crimine, etiam non secuto effectu sit puniendus ?

Affirmat Iason in l. 1. §. fin. ff. quod quisque jur. dum vult, quod conatus non puniatur nisi in Crimine læsæ Majestatis, & Patria expugnata: ubi propter exemplum conatus pro facto habetur. l. quisquis §. C. ad leg. Iul. Majest. l. Divus 14. ff. ad leg. Corn. de Sicar. Geil. lib. 1. c. 14. n. 12. de pace publica.

VI. Privatos carceres faciens, an huius Criminis reus dicatur ?

Quisquis privatos carceres, citra Principis auctoritatem parat, is in Crimen læsæ Majestatis incidit. arg. l. unica. C. de privat. carcer.

VII. An ignorantia & metus excusent à dicto Crimine ?

Offendens Principem, credens alium esse; vel partem corporis ejus, id est, officarium, quem nesciebat talem esse, excusatur, Decian. in pract. crim. lib. 8. c. 49. n. 13. Conformis quoque excusatio provenit ex metu, cum quis metu coactus, aliquid molitur contra Principem, secundum Cuman. l. 1. n. 12. v. id etiam ff. ad leg. Iul. Maj.

VIII. Convicti hoc crimine, num solum pœnâ gladii, aut graviori coerceantur ?

Crimina læsæ Majestatis morte plecti, eorum universum Ictorum astipulari, nihil dubij est; sed quo mortis genere, inter eosdem controversitur. Gladio, igni, & dissectione in 4. partes, juxta legum, edictorum, & statutorum in locis, ubi commissa sunt, varietatem reos subjugari, vult Damhoud. in prax. rer. criminal. c. 62. n. 6. Caterum, nos sequimur legem expressam, quæ jubet reos gladio feriri. l. quisquis §. C. ad leg. Iul. Maj. Wesenb. in Instit. de pub. judic. n. 5.

IX. Num Crimen læsæ Majestatis morte extinguitur ?

Ex Bald. conf. 60. vol. 2. distinguendo respondemus. Quod crimen læsæ Majestatis contra summum Principem vel Rempub. Rom. commissum, morte non extinguitur: sed tamen contra alios Principes & civitates

res commissum, morte extinguatur. l. fin. ff. ad leg. Jul. Maj. Idem tenet
gl. in l. meminisse 7. C. eod.

X. Estne aliqua differentia inter Adulterium, Stuprum,
Fornicationem, Incestum, Sodomiam,
& Lenocinium?

II.
De Adul
terio.

Omnino: Quia Adulterium in nupta; Stuprum verò in virginiem, viduamve committitur. l. inter 6. l. stuprum 34. ff. ad leg. Jul. de adul. Fornicatio cum res venerea exercetur cum mulieribus innuptis, viduis, meretricibus. c. Meretrices. 32. 9. 4. Incestus quando, venerea peragitur cum consanguineis, & affinibus c. nec eam 35. 9. 1. c. si quis cum matre 33. 9. 2. Sodomia, est cum naturales leges spernantur & natura membris abutuntur Damhoud. in pract. rer. crim. c. 98. de peccato cont. nat. Raptus, quando virgo aut mulier improbe & vi abducitur, vel vi corrumpitur. l. unic. C. de rapt. Lenocinium verò est, quando quis ex scortationibus, adulterijs, deflorationibus, sibi quæstum facit. l. palam 43. §. Lenocinium. §. ff. de ritu nupt. l. Athletas 4. §. aut prætor 2. ff. de his quæ not. infam.

XI. An Adulterium gravius sit crimen,
Fornicatione?

Aff. ex distinctione præcedenti; Et ut gravius peccat Adulter, quam Fornicator; sic gravius delinquit, qui nec suâ dimissa aliam ducit, eo qui suam dimittens aliam cognoscit: Gravius quoque qui suam uxorem habens, ad conjugem proximi sui accedit, quam qui non habens, thorum alterius violat, vel uxoratus ad solutam accedit. Damhoud. c. 91.

XII. An Lenocinium gravius sit Adulterio,
& Homicidio?

Aff. Quia est horribile, pessimum ac crudele; ut colligitur ex Ant. de lenon. Angel. de malefic. l. odoc. c. 91. Quod sit majus homicidio, Foller. in pr. n. 24. quod sit gravius homicidio, n. 33. & 41. Quod Leno sit peior Diabolo. pract. Conrad. rub. d. lenon. n. 1. Ac propterea gravius crimen reputatur; quia Adulter solum in se; Leno verò in se & aliū peccat, ut voluit gl. in l. Athleta. 4. §. Pomponius ff. qui not. infam. fac. l. palam 43. §. non est. ff. de rit. nupt.

XIII. An Lenocinii poena eadem, quæ Adulterii?

Crucis suspensio gl. in §. præconizamus Nov. 14. de lenon. præcipit eos,

tanquam fures castitatis, affici. Hodie communis Lenocinij & Adulterij pœna ex Dd. consensu statuitur, gladij animadversio. L. mariti. 29. §. plebitur. 2. ff. ad leg. Iul. de adult.

XIV. An maritus sit pœnâ afficiendus, uxoris suæ
Adulterium Iudici non de-
ferens?

Disting. inter Adulterium notorium, seu manifestum, & non manifestum. Maritus si certo sciat uxoris suæ adulterium non esse in ore & notitia vulgi, tunc id suâ prudentiâ & probitate tueri, & tegere potest, nec ob id puniendus erit l. sine metu 17. C. ad leg. Iul. de adult. Nam cuius à natura recto dictamine insitum, ut suos domesticos, atque adeo uxoris propriæ vitia tueatur & regat, sicubi possit, ac valeat. Secus si fuerit Adulterium notorium seu manifestum.

XV. An Adulterium maritorum durius sit pu-
niendum, quàm uxorum?

Gravius esse Adulterium in feminâ quàm viris nonnulli asserunt, quoniam castitas magis decet mulieres; majusque dedecus familiæ, domui, totique cognationi per mulieris, quàm viri impudicitiam inuritur, unde & gravior in muliere, levior in viro, adeoque impar in utroque, pœna statuenda videretur. Sed lex divina nos aliter informat. Levit. 20. v. 10. Deut. 22. v. 21. Ezech. 28. Daniel. 13. add. can. Si quis Clericus 10. dist. 81. cap. intelleximus 6. de adult. Ideoque & nos parem in puniendis utriusque sexus adulteris, servabimus rationē; non moti etiam mentis & ingenij mulierum imbecillitate de qua l. sacrilegij 6. ff. ad leg. Fal. pecular. l. si adulterium 38. §. stuprum 1. fratres 4. §. incestum 7. ff. ad leg. Iul. de adult. c. sicut dignum in pr. extr. de homicid. c. indignantur 32. 9. 6. fac. & l. quisquis 5. §. ad filias C. ad leg. Iul. Majest.

XVI. Vtrum gravius puniendum, Adulterium-
ne an Homicidium?

Vtrumque sanè execrabile est delictum, & pœna mortis obnoxium Gen. 20. Levit. 20. Sed multò pejus est Adulterium Homicidio, loquente c. quid in omnibus 32. q. 7. Quia ex eo proficiuntur crimina violentia, ut sunt injuria, homicidia, perjurya, falsa testimonia & c. AZO

in summa C. ad leg. Iul. de adult. Hinc & Accursus in l. auxilium 37. §. 1. sup. verb. atrocioribus. ff. de minor. Quædam, inquit, crimina sunt atrociora, quædam atrociora, quædam atrocissima, ut Adulterium, quod tam ægrè fert maritus, ut molestius id patiat, quàm proprii filii mortem. l. Lucius 88. §. matre 16. ff. de legat. 2.

XVII. An Adulterii pœna debeat esse capitalis?

Olim Adulterij pœna fuit relegatio tantum l. si quis 5. ff. de quaest. Hodie capitalis est l. quisquis 5. l. quamvis 30. C. ad leg. Iul. de adult. Novel. 134. c. 10.

XVIII. An gravius & atrocius crimen sit Sodomia, quàm Incestus?

Affirmatur; quia committitur contra naturam ordinem, & jure divino & humano pro maximè detestando habetur. Gen. 37. Auth. ut non luxur. cont. nat. Nov. 77. ob quod etiam civitates consumpta sunt. Gen. 19. Et licet grave etiã sit Incestus delictum, quod committitur in consanguineos; tamen hoc gravius censetur; quoniam fit contra naturam, & nature cancellos turpiter abruptit. Damh. in rer. crim. prax. c. 98. de peccato cont. nat.

XIX. Iudæus cognoscens Christianam carnaliter, num dicatur Sodomiam commisisse?

Re ipsa multum à Sodomia, cuius factum est alienum, tum nec usurpatur, nec naturam Sodomiticam ullo modo referat; differt. Quamquam non desint qui pro vera Sodomia id habendum, & pro ea damnandum existimant. Damh. c. 98. quia tantum sit, rem habere cum Iudæa, quantum cum cane. Boerius, Clarus, Farinacius lib. 5. de delict. carn. l. ne quis Christianam 6. C. de Iud. c. cave Christiane 28. §. 1. & c. si Si quis Iudæica d. c. & q.

XX. An pecus quod Venereum actum cum homine sustinuit, sit puniendum?

Affir. & quidem non ob suum internum commissum peccatum; sed quod instrumenta ejus fuerint sociæ nefandissimi criminis: Quapropter si-

mul cum homine jussu divino Levit. 20. Exod. 22. & c. mulier 15. q. 1. c. eos
§. qui coierit. 23. q. 5. plectitur, & igni incendio traditur: Indignum enim
esset in conspectu hominum versari animal irrationale, socium delicti,
ob quod miserâ morte periisset homo rationalis.

XXI. Numquid Pater filiam gravidam in adulterio deprehensam impunè occidere possit?

Negativam defendimus; quia non minus pietatis quàm reveren-
tiæ ratio habenda est ubique. Et quemadmodum non conceditur aliquid
fieri contra reverentiam Patris: sic nec pietatem offendere licet. l. condi-
tiones 9. l. contra edicta 14. filius 15. ff. de condit. instir. Nec filius propter
parentum delictum pœnam aliquam subire debet. l. crimen 26. ff. de
pœn. l. sancimus 22. C. eod. Iam vero partus in utero inclusus pro jam nato
habetur l. qui in utero 7. & 26. ff. de stat. hom. Igitur propter matrem adu-
teram interfici non debet.

XXII. An impunè possit Pater filiam cum mœ- cho occidere?

Affir. præsertim si eos actu coniunctos, & non separatos repererit
in domo sua, vel generi l. quod ait 23. ff. ad leg. Iul. de adult. ac eam in
potestate habeat. l. sic eveniet 21. ff. eod. Denique ut nupta sit, aliàs secus
Iodoc. c. 91. de adult.

XXIII. An Patri licitum sit occidere filiam cum Adul- tero Magistratus officio fungente?

Affir. ex l. marito 24. l. nec in ea 22. §. fin. ff. ad leg. Iul. de adult. gl.
in l. Gracchus. Quando scilicet filia non erat ignobilis, nec Pater turpis
persona. Barr. n. 1. Salic. n. 8. d. l.

XXIV. An & maritus uxorem suam impunè cum adultero occidere possit?

Posternam denunciationem, si in domo sua reperiat adulterum,
licentiam esse marito proprijs manibus talem perimere, nullum peri-
culum ex hoc formidanti, constare potest Auth. si quis ei. C. ad leg. Iul. de
adult. Nov. 117. c. 15. l. marito 24. ff. eod. Secus non præviâ denunciatione.
l. nec in ea 23. §. ult. ff. ad leg. Iul. de adult. c. inter hac. 32. q. 2.

XXV. An

XXV. An Sponso, jura concedant, moechantem cum sua Sponfa, interimere?

Cum nihil furore amoris vehementius: quem retinere Philosophia est perfecta Novel. 74. c. 4. ac anima animantis illic potius sit, ubi amat, quàm ubi animat, Cato Maj. Ideo indubiãter statuimus, propter zeli, & amoris magnitudinem excusari quodammodo sponsum posse, si moechum cum sponfa interficiat arg. l. nec in ea 22. §. ult. ff. de adult. Quia nec spem violare matrimonij permittitur l. si uxor 13. §. 1. & sponfa pro uxore habetur l. si sponfalibus. §8. de jur. dot. Wesenb. in c. de adult. n. 7.

XXVI. Num Pater possit mandare alteri, ut filiam in adulterio deprehensam occidat; & an casu hoc teneatur Mandatarius?

Angelus de malefic. procedere posse affirmat: Quando Pater nimiam debilis, senex & infirmus est; Hunc sequitur Carer. in pract. crim. n. 3. de homicid. & aff. §. 1. Et Docian. hanc admittit opinionem; cum Pater ratione impotentia, ut quia senex vel infirmus proprijs manibus occidere non potest, & post mandata in continenti mandatarius occidit; seus si aliter. Bellap. in l. Gracchus 4. C. ad leg. Jul. de adult.

XXVII. Num de adulterio pacisci liceat?

Negatur l. de Crimine 10. C. ad leg. Jul. de adult. etiam post constitutiones, quibus poena adulterij capitalis est effecta. Cujac. 20. obs. 19.

XXVIII. An simpliciter omne homicidium sit prohibitum?

Neg. Quia hostes & transfugas in bello l. ejusdem 3. §. fin. ff. ad leg. Cornel. de Sicar. l. proditores. 7. ff. de re milit. c. cum homo 23. q. 5. Proscriptos seu bannitos; Turcas, Tartaros, & fidei Christiana hostes, pro defensione religionis l. 1. secund. Bart. C. de pagan. & sacrif. c. noli 23. q. 1. c. displicet. & c. si non 23. q. 4. denique capitis damnatos quosunque occidere licet. c. Deo occidendis. c. cum homo. & c. homicidium 23. q. 5.

III.
De Homicidio.

nevi ff. ad leg. Aquil. ubi si servus mortiferè vulneratus ab uno, ab alio occidatur, uterque tenetur.

XXXVII. An excusetur qui pro sua, sui que honoris defensione hominem occidit?

Affirm. quia non minor honoris, quam vita ratio habenda; modo in continenti id factum sit. Nam occisio ex intervallo est prohibita, quia magis ad vindictam, quam honoris defensionem spectat. l. ut vim 3. ff. de Iust. & Iur. L. Gracchus 4. C. de adult. Geil. lib. 2. obs. 101 n. 5.

XXXVIII. An oppugnans suam Patriam homicidâ sit peior?

Affir. quoniam semper Patriam, Imperator parentibus in l. advocati 14. C. de advocat. l. veluti 2. ff. de justit. jur. præferendam esse voluit. Ac magis quis astringitur patriæ, quam parenti l. i. §. & generaliter in fin. ff. de vent. in possess. mitten. l. postlimium §. filius ff. de capt. & postlim. rever.

XXXIX. An pro homicidio pecuniâ satisfieri queat.

Homicidium culpâ & per negligentiam commissum, pœnâ pecuniariâ, puniri potest l. i. ff. de his qui de jec. l. 4. ff. de Cust. reor. Aretin. in 9. item n. 4. in fin. Instit. de oblig. qua ex q. delict. Dolo verò factum nullam meretur excusationem.

XL. An valeat statutum mandans, homicidium pœnâ pecuniariâ plecti?

Non valet. Ratio est: quia homines ad delinquendû & occidendum, eo invitarentur, non timentes pecuniariam pœnam; nec aliud esset, quam homines certo pretio venales exponere. Hostiens. in c. 2. n. 2. de delict. pueror. Et sic nullam culpam pertimesceret reus, cum se numis redimere possit. c. pauper. 11. q. 3.

XLI. An nobiles mitiùs puniantur in crimine homicidii?

Aff. per l. 3. §. legis, Cornelia 5. ff. de Sicar. Quia ubi ignobiles de collantur,

collaretur, nobiles deportantur; ac citra mortem poenâ arbitrariâ puniuntur. Imol.

XLII. An lege Cornel, pro ficario damnandus, quia nimo occidendi hominem vulneraverit.

Aff. Quia res ad actum consumationi proximum est deducta. Wesenb. ff. de Sicar. n. 16. Nam qui vulneravit, quantum in se fuit, interfecit: unde & delictum pro completo haberi debet l. 1. §. Divus Hadrianus 3. ff. de Sicar.

XLIII. An ei qui se contra vulnerationem defendere potuit, nec fecit, concedenda sit actio?

Vix puto, videtur enim talis esse quasi in culpa. culpa caret 50. ff. de reg. jur. l. quid ergo 13. ff. de iis qui not. infam. c. sicut dignum de homicid.

XLIV. An pro defensione rerum in vafor occidi possit?

Res & divitiae dicuntur secundus sanguis hominis, text. & gl. in advocati 14. C. de advocat. div. jud. & expetuntur ad vitae usus necessarios. Indeque ut pro conservando corpore; ita etiam pro tutandis rebus jura licitam concedunt defensionem l. 1. C. unde vi. dd. in l. ut vim 3. ff. de iust. & jur. arg. l. 1. §. quod vulgo 25. ff. de vi & vi armat.

XLV. Anastans armatus delicto, dicatur ipsi delicto opem & auxilium praestare; & utrum eadem poenâ puniri possit, quâ occisor?

Farin. lib. 4. de Consult. Auxiliat. & Mandatoribus t. 15. q. 132. hanc regulam tradit: Anastans armatus homicidio, dicitur ipsi delicto causam proximam dare, & ideo punitur eadem poenâ qua principalis. Et Socin. cons. 188. dicit, sola praesentia cum armis sufficit, ut quis praesumatur auxilium praestare. Bart. in l. unic. C. de crim. pecular. Assistentia delicto dicitur actus proximus ipsi delicto.

XLVI. Man-

XLVI. Mandavit quis alicui, ut alterum vulneraret tantum, & non occideret; mandatarius verò illum occidit; quæritur: Num mandatarius leg. Corn. pœnâ plectendus, quòd limites mandati transierit.

Neg. siquidem verum occidendi animum & voluntatem directam non habuerit l. 1. in pr. Divus. ff. de Sicar. Dec. cons. 234. & 482. Hyppol. de Marsil. con. 7. n. 54. 67. & sing. 176.

XLVII. Plures vulnerarunt aliquem multis vulneribus, ex quibus moritur, nec scitur cuius ictu perierit; an omnes tenebuntur de homicidio?

Neg. Quoniam multitudo delinquens, non debet ordinariâ pœnâ, sed mitius puniri. c. 4. v. si verò. de Cleric. excom. Et multò sanctius est nocentem absolvere, quàm innocentem condemnare, l. absentem 5. ff. de pœn.

XLVIII. Occidens, se defendendo, non aggressorem, sed alium, volens occidere suum offendentem, num teneatur leg. Corn. de Sicariis?

Neg. per l. si cum servo 4. ff. de injur. arg. l. non contrahit 5. ff. ad leg. Jul. Maj. Nam cum quis se defendit, dat operam rei licita, ideo non videtur teneri, quod sequitur Curt. in repet. l. ut vim 3. ff. de just. & jur. l. is qui aggressorem 2. C. ad leg. Corn. de sic.

XLIX. An consentientes & agentes de homicidio æqualem mereantur pœnam?

Consentientes manifestè, si suum obtulerint consensum, utique puniendi sunt, ut homicida ipsi l. 1. ff. de Sicar. l. utrum 6. ff. de parricid. & l. is cuius ope 14. ff. de adult.

L. Domi-

L. Dominus servo suo manus amputans, adeoque in i-
pſis cruciatibus vitam propè relinquere adigens; an
etiam homicida dicatur?

*Homicidium in c. homicidium de pœnit. dicitur humani corporis
interemptio. Baldo in l. qua actione 7. § 1. ff. ad leg. Aquil. exanimatio,
quâ animâ à corpore separatur. Nihilominus & talis, qui immoderatè
ſuo jure utitur erga ſervum, puta latera perſecando, corpus dilaniando,
pro homicida condemnatur, & leg. Corn. pœnâ punitur l. unic. C. de
emend. ſerv. Et enim jure Civili Dominorum nimia aſperitas erga ſervos,
coërcita, vitæquæ ac necis poteſtas, intuitu humanitatis, ſublata eſt. l. 1.
ff. de his qui ſui vel alien. jur.*

L I. An adverſarij ictus ſit expectandus? vel An me-
lius prævenire, quàm præveniri?

*Aggreſſoris ictum nemo expectare tenetur. l. 5. in pr ff. ad leg. A-
quil. l. 4. C. ad leg. Corn. de Sicar. l. 1. C. quan. lic. unic. l. ult. C. in quib.
cauſ. in integ. ſed videns arma in ſe ſtringi. in tempore ſibi proſpicere
poteſt.*

L II. Affaſſinus an dicatur & mandans &
mandatarius?

*Aff. Quia dat à alijs pecuniâ, mediante mandato, alterum occi-
dit. Atque hinc communi interpretatione receptum, ut text. in c. 1. de
homicid. & ad mandatore, & ad interfectorem extendatur Farin. lib.
4. de homicid.*

L III. An Affaſſinium in ſolum Chriſtianum
committatur?

*Vt ut aliquibus ita videatur inc. gaudemus de divort. qui ſunt fo-
ris, nihil ad nos c. pro humano. §. ſacri de homicid. nobis tamen inhu-
manior illa ſententia videtur.*

L IV. An Affaſſinus à quovis impunè occi-
di poſſit?

*Aff. ex c. 1. §. cum igitur in verb. horrenda. & in verb. ſcelus. de
homicid. lib. 6. Deinde, quia eſt crimen, atrox & enorme: & propterea
diſſidatus à toto pop. Chriſtiano offendi, & occidi poteſt. Cyn. in l. reos. C.
de accuſat.*

L V. An vi petitus possit suum aggressorem im-
punè oc cidere ?

Se defendere, & defendendo aggressorem occidere, non solùm jure fori Alex. in l. 8. §. 4. ff. de nov. oper. nunc. sed etiam jure poli c. 1. distinct. I. Geil. lib. 1. de p. p. c. 9 n. 10. Et quidem in omni loco, etiam privilegiario, puta templo. Panor. in c. Clerici, de vit. & honest. Cler. mortem aliter vi: are non valens, potest. c. unic. Clem. lib. 5. t. 4.

L VI. An homicidii reus, qui cum alium pos-
sit, à morte non liberat ?

Aff. ex c. sicut dignum §. illi, de homicid. Qui potuit liberare hominem à morte, & non liberavit, eum occidit. c. non inferenda. c. qui potest. ult. 23. q. 3.

L VII. An percussor de occiso teneatur, si vulneratus
suâ malâ curâ obierit ?

Minime: Quoniam non ex vulnere lethali mortuus est, sed negligentia, incuria, & gubernatione propria. Quapropter vulnerantem de occiso non teneri docet l. 30. §. ult. ff. ad leg. Aquil.

L VIII. An leg Corn. poenâ digni, qui liberos suos
exponunt ?

Quod si exponentes dolo malo in locum solitarium abijecerint infantes, ubi inedia consumerentur, mortis eventu secuto, tenentur, de homicidio. Bart. in l. necare 4. ff. de agn. & alen. lib. Secus si concilianda à prateruntibus misericordia gratia exponant, quo casu verius est eos extraordinem puniri. l. 4. ff. de agn. & alen. lib. c. fin. 87. dist. Wesenb. in ff. de Sicar. n. 14.

L IX. Meretrix spurium occidens, an viva sepe-
liri possit ?

Aff. ex Constit. Carol. V. Imp. art. 131. cujus haec sunt verba: Welche Weiber ihr Kind heimlicher/ boshaftiger/ williger weis eröden/ die werden gewöhnlich lebendig begraben / vnd gepfälet. Aber darin verzweiflung zu verhüten/ mögen dieselben vbelthäterin/ in welchem Gericht die bequemligkeit des Wassers darzu verhanden ist/ errenckf werden. Wo aber solches vbel offte geschehe / wollen wir die gemeldten gewonheit des begrabens vnd pfälens / vmb mehr

mehr forcht willen / solcher böshafftigen Weiber auch zu lassen /
Oder aber das vor dem Errencken die vbelthäterin mit glihenden
Zangen gerissen werd / alles nach Rath der Rechtsverständigen.

L X. An homicidium casuale, perpetuò sit
excusabile?

Distinguendum est Homicidium voluntarium, à Casuali:
Quia hoc fit præter voluntatem & intentionem committentis; Illud ve-
rò ex proposito, & voluntate l. 53. ff. de furt. In Casuali nec dolus, nec cul-
pa ulla intervenit. secund. Bart. in l. 8. ff. de pœn. In voluntario hæc omnia
occurrunt, cuius etiã pœna capitalis est adeòque L. Corn. de Sicar. locum
habet. Gen. 9. Deut. 19. Marth. 26. Illius verò pœna nulla; quia fortuna
& casus, est causa per accidens, agens præter intentionem Arist. 2. Phys.
tex. 53. nec pœna leg. Cor. coerceatur per gl. l. 1. Alberic. l. 7. ff. ad leg. Corn. de
Sicar. add. §. 4. Inst. de leg. Aquil.

LXI. An Filius Patrem suam ignoranter occidens,
lege Pompeia de parricidio teneatur?

Filium prætentem non crassam seu supinam, sed probabi-
lem & evidentem ignorantiam, nequaquam teneri de homicidio: vel-
uti in casibus à Carer. in pract. crim. 3. de homicid. & assassim. §. 9. n. 4. 24.
adductis: Quando Pater occiditur aut de nocte, aut in consuetu, aut in-
solito vestitu indutus, &c.

IV.
De Parricid. &
ricidio.

LXII. An Filius occidens Patrem ad sui defensio-
nem, sit parricida?

Filius non moderatè, sed atrociter, ferro puta, seu quocunque te-
lo sine moderamine legitima correctionis, petitus, defendendi sui causa,
Patrem sine Parricidij pœna expectatione occidere potest Felin in c. di-
lecti filij. n. 7. de except. Deoian. in tract. crim. lib. 9. c. 15. Harpp. in §. hæc
actio n. 61. Instit. de injur. Ayres. in repet. l. ut vim. in rub. de homicid. ne-
cess. part. i. n. 69. ff. de just. & jur. Nam leviter castigandi & corrigendi
potestatem Patri, (ut & Præceptorum) jura concesserunt. arg. l. 5. & 6. ff.
ad leg. Aquil.

LXIII. An Filius possit Patrem proditorem, ut & bannitum impunè occidere?

Affirmat l. 35. ff. de relig. & sumpt. fun. Ratio est, quia patria charitas antiquior est charitate parentum fac. l. 19. §. filius ff. de capt. & postlim. Et Bannitum impunè occidit filius, praesertim quando Criminis laesa Maj. reus fuerit Bart. per d. l. ut & libertus patronum, Vasallus Dominum suum. Salic. in l. i. c. de his qui parent. vel lib. occid.

LXIV. An Patri licitum sit Filium occidere, in aliquo delicto capitali deprehensum?

Patris potestatem non in atrocitate, sed pietate positam esse, tradit l. 5. ff. de parricid. Quare licitoris magis, quam Patris officio fungi velle videri poterit, necando filium, eoque facto, homicidij reum seipsum constituet.

LXV. Mortem sibi inferens, an majus crimen committat, quàm si alium occidat?

Qui alium occidit, corpus tantum ejus occidere dicitur, animam autem, quantum in ipso est, occidere non potest; Qui verò seipsum interemit, certè & animam & corpus proprium nefandè perdit. Iodoc. c. 88.

LXVI. An cadavera desperatorum pro pœna suspendi possint?

Ea in furcam tolli, aut sub ea sepeliri, si in reatu fuerint, tradunt Bald. l. 2. n. 2. C. qui test. fac. pos. Dec. n. 8. & 9. ad terrorem scilicet aliorum. Wesenb. in c. Ad leg. Corn. de sicar. n. 7. & nec luctu, nec sepultura honestè digni judicantur desperantes. Gomez. c. 3. n. 14. Damh. c. 88.

LXVIII. An rem duobus dividens, committat crimen Falsi?

¶
De Crimine Falsi.

Expressa lex 21. ff. de leg. Corn. de fals. ita testatur: qui duobus in solidum eandem rem diversis contractibus vendidit, pœnâ falsi coeretur.

LXIX. An notarius publicus Crimen falsi committat, effingendo callidè & dolosè propriâ autoritate alienum chirographum, aut sigillum?

Affir. ex l. 13. 23. & 25. ff. de falsis. præsertim si aliquis: per hoc patiatu incommodum, corporis, vitæ, vel bonorum detrimentum. Et talis punitur multorum ICtorum iudicio, amputatione manus. Damh. c. 124. n. 12. de fals. script.

LXX. Literas alienas aperiens, an in falsi crimen incidat?

Tētari id potest. ex l. 1. §. is qui aperuerit. 5. ff. de fals. Ei autē affinis videri potest & ille, qui tabellas alicui deserendas suscepit, nec eas fideliter reddit, aut planè non reddidit. l. 36. ff. ad municipal.

LXXI. An vis publica solum armis committatur?

VI.

Verum quidem est regulariter armata manu, vim publicam committi, t. t. de vi pub. tamen etiam inermes, ut Magistratus, vim publice possunt l. 7. ff. d. t. Wesenb. de vi pub. n. 3.

LXXII. Legatos, Oratores, comites, Feciales, & Araldos si quis in expeditione pulsaverit, an vim publicam committere videatur?

Aff. ex l. 7. in fin. ff. de vi pub. ibi si quis eorum quem pulsasse, & siue injuriam fecisse, arguetur. & l. ult. ff. de legation. Si quis legatum hostium pulsasset, contra jus gentium id commissum esse existimatur: quia sancti habentur legati, id est, ab omni violentia tuti l. 8. ff. de ver. div. noménque eorum apud omnes nationes sanctum inviolatumque semper fuit. Cas. lib. 3. bell. Gall. p. 59. Estque legatus, persona publica ad Principem vel Remp. missa, sine imperio, rei dicendæ agendæque causâ. Ac committit Crimen læsæ Maj. qui principis legatum violat. Geil de pign. obs. 5. n. 6. A Civitate verò talis violatio facta, ultionem sustinet, & bello peritur ab eo, cujus legati asperè & crudeliter excepti sunt. Schönb. lib. 3. polit. c. 27. Plura de legato, ejusque officio, scire qui desiderat, videat disputat. politic. De Legato nuper habitam sub præsidio Clariss. atque Excellentiss. viri Dn. M. Matthia Berneggeri, p. r. Magnif. Rect. præceptoris mei perpetuâ observantiâ colendi, & Schönborn. d. lib. à cap. 27. usque ad c. 32.

LXXIII. An armorum gestatio omni jure sit prohibita?

Affirmativam tuetur l. 1. ff. de vi pub. l. unic. C. ut armor. usus n. 46. Novel. 85. Pro defensione tamen sui corporis arma gerere lex penult. d. r. de vi pub. concedit: sed omnis dolus, & animus nocendi, ut penitus absit.

LXXIV. An is qui contra singulares prohibitiones & arma gestat, & iis aliquem invadit & vulnerat, sit capitaliter damnandus?

Neg. Hyppolit. de Marsil. sup. tit. ff. ad leg. Corn. de Sicar. sub lege si in rixa. Statuto quodam cavetur, ut arma gestans 100. fl. invadens alterum rursus 100. vulnerans aliquem, eadem pena, puniatur. Quaritur, Num vulnerans teneatur, trium istorum statutorum mulctam, vulnerato deponere, aut pro eo capitaliter plecti? Minime, sed is pro sola vulneris inflictione, una mulctâ multandus est. Quia violatio duorum statutorum primorum, de gestatione armorum, & de invasione simul confunduntur, cum violatione tertij statuti, vulneris scilicet illatione: gl. in verb. plurima l. 9. C. de accusat. arg. l. 6. C. de vi pub. Bart. in l. 29. ff. ad leg. Aquil.

LXXIV. Rapiens aliquid ex incendio, aut naufragio, an leg. Iul. de vi publica teneatur?

Detestandum est hoc factum, quod maligno animo, destinateaque malitia & captata occasione peragitur, dum aliqui simulant se velle adiutorium vicino adferre, interim autem sunt fures nefarii. Et propterea tales non solum lege Iulia de vi publica teneri: verum etiam laquei suspendio corripiendos, ut fures, dicemus. Idem ferendum est iudicium de ijs, qui bona ex naufragio eripiunt. l. 1. C. de naufragio.

LXXVI. Minans, & struens præparamenta ad incendium, an puniatur ut incendiarius?

Cum tales mine & præparamenta incendiij non ad unius domum, sed ad totam communitatem pertineant, quibus etiam pax publica violatur. Bart. in l. injuriar. n. 1. ff. de injur. Ideo minantis affectus haud

haud incongruè pro effectu habetur & punitur Wesenb. in Inst. de vi pub. n. 5.

LXXVII. An omnis Incendiarius corporaliter sit puniendus?

Quod si dolo, culpâ latâ, aut negligentia, incendiû commissum fuerit, tenebitur ex l. 9. l. final. ff. de incend. l. 3. §. 1. ff. de offic. prefect. vigil. aliâs nulli pœna subiicietur.

LXXVIII. An Dominus domus teneatur pro incendio à familia commisso?

Si familia habeatur pro fidei ac diligenti, & delinquat tamen in officio per Dominum præscripto, non culpabitur Dominus de incendio, familiae negligentia commisso. Marian. Socin. l. II. in pr. ff. locati. l. 27. §. 10. ff. ad leg. Aquil. Sciens autem familiam suam negligentem esse, de incendio culpa ejus commisso tenebitur. c. si quis. de injur. & damn. dat.

LXXIX. Creditor occupans res debitoris, sine Iudicis autoritate, an lege Iulia de vi privata teneatur?

VII.
De vi
privata.

Affirmativam nobis suggerit sententiam. l. ult. ff. de vi privat. Si Creditor sine auctoritate Iudicis res debitoris occupet, hac lege tenetur, & tertia parte bonorum mulctatur, & infamis fit. Nov. 6. c. 1.

LXXX. An pœna capitalis irroganda, propter commissum peculatum?

VIII.
De Crimi
ne Pec
latus.

Aff. per l. unic. C. de crim. peculat. Et procedit hoc in eo, cui Principis aut Reip. pecunia commissa & qui in administranda ea, se infidelem exhibuit.

LXXXI. Senator committens peculatum, num incontinenti vel demum post biennem carceris mancipationem capitaliter sit puniendus?

Solutionem questionis huius brevissimam suppeditat l. Senatus 14. ff. de accus. quod nemo duabus pœnis sit castigandus, sed unâ: Id ipsum quoque

quoque vult l. 5. C. de Custod. rear. De his, inquit, quos tenet carcer inclusos, aperta definitione sancimus, ut aut convictos velox pœna subducatur, aut liberandos custodia diuturna non maceret.

LXXXII. An Sacrilegium tempore famis commissum, sit excusabile?

Sacrilegium non animo fraudulenter lucrandi factum, excusatur ut furtum, necessitate famis commissum c. si quis. ext. de furt. Insuper & ejusmodi sacrilegos, juvenus, atatis vel simplicitatis imperitia excusat. Damh. c. 113. de Sacrileg.

LXXXIII. Sepulchralia diripiens, num puniendus ut Sacrilegus?

Quisquis hoc crimen committit, pro sacrilego habendus, & de Sacrilegio juxta jura puniendus l. 4. & 5. C. de sepul. violat.

IX. LXXXIV. An legis Fabiæ de plagiariis teneatur, qui servo alieno, servæve persuaserit ut à Domino dominæve fugiat?

De Crimine Plagiatus.

Aff. ex l. 6. §. ult. ff. de leg. Fabia. Quamvis anima amissionem non irroget, tamen arbitrarijs pœnis plagiarios onerat. §. ult. Inst. de pub. lud. Bodinus lib. 6. de rep. c. 6. plagiarios servos ad bestias vult projici, ingenuos securi percuti, aut in metallum damnari; honestioris conditionis personas, relegari. l. ult. ff. de leg. Fab. de plagiari.

LXXXV. An & is huic crimini dicatur obnoxius, qui servum ancillamve invito Domino celavit?

Aff. per l. 5. l. 14. C. eod. Wesenb. ff. de leg. Fab. n. 2. Multoquæ magis ille tenebitur, qui fugitivum cum rebus furtivis susceperit. l. 12. C. eod.

X. De Crimine Ambic.

LXXXVI. An officia publica sint ambienda?

Publica officia, quocunque nomine ea insigniuntur, neque precibus, neque præmijs, neque pecunijs mercari convenit, neque amicorum animos intercessionibus sollicitare: sed committenda ea sunt, ijs, quos Magistratus & optimates civitatum decernerent, eis officijs administrandis esse aptissimos: non autem quos favor humanus, aut sanguinis affectus eligeret dignos. Hodie proh dolor. & apud Ecclesiasticos & Seculares passim peccatur, apud quos plus valent in officijs delegandis, nunc præmissa,

missa, quàm animi dotes, corporum aut movum commendationes honestissima. Nec mirum quòd in feliciter in Rep. Christiana res ipsa succedat. Et rectè itaque hanc ambitionem foventibus, pœna statuta est 100. aur. cum infamia. l. unic. ff. de lege Jul. ambitus. C. eod. Et fugientes potiùs ac recusantes. trahere ad magistratus officia, dignitates, & honores, exemplo Alex. Severi, quàm desiderantes, æquum est.

LXXXVII. An & is lege Iulia Ambitus teneatur, qui nova vectigalia instituit?

Nova vectigalia à privato quodam, citra Principis auctoritatem uspiam instituta, Rempubliam non beant, sed duriter gravant. Wesenb. Instit. de rer. div. n. 4. Qui autem talia illicita telonia instituerit, is mul- Etandus pœnâ leg. Jul. de ambitu. l. unic. ff. ad leg. Jul. de ambit. aut aliâ pœnâ arbitrio Iudicis imponenda. Qua pœnâ etiam afficiantur tributorum collectores, seu telonarij, qui ab immunibus & liberis hominibus, puta studiosis, &c. vectigalia, aut ab alijs amplius, quàm telonij institutio poscit, exigunt, vid. l. i. ff. de pub. & vectig. l. fin. C. vectig. nov. instir.

LXXXVIII. An verum illud: Officium quisquis ambitu eodem se indignum reddit?

Plato reprehendens severissimè ambientes munia, Omnes, inquit, officijs esse indignos, qui officia ambiunt. Idipsum pietas & sapientia Christiana quoque probè ponderavit, ne quis ulla officia mercetur, aut pecuniâ, vel contractu venetur. Quod Iura Ambitionem vocant, quam multari & damnari jura volunt 100. aur. pro venditore: & pro emptore, vel numeratore damnandam esse infamiâ publicâ, & perpetuâ inhabilitate ad quævis officia publica d. l. unic. ff. de ambit. l. 31. in fin. C. de Episc. & Cleric.

XI.

De Crimine Reperundarum.

LXXXIX. An leg. Iulia repetundarum teneatur, qui in magistratu constitutus accipit pecuniam, ad legendum, vel mittendum militem occultè?

Lex Iulia de Reperundis verat generatim, ne quis in Magistratu,

D

aut

aut officio publico constitutus, ullam omnino pecuniam accipiat, aut per suos subdole accipere sinat, quò minus, aut magis quid ex officio faciat l. 4. ff. de repetund. deprehensus itaque in tali factò quaestioso, subeat pœnam legis 7. de leg. Iul. repet. quia munus publicè mandatam, acceptâ pecuniâ rumpit. l. ult. ff. de leg. Iul. repetund.

X C. An & is hac lege conveniri possit, qui ob denunciandum, vel non denunciandum testimonium, pecuniam acceperit?

Testis proprium est, puram & meram dicere veritatem, quam norit, pro utraque parte c. non sanè 14. q. 5. Constat enim falsidicum testem tribus personis esse obnoxium; DEO scilicet, cujus præsentiam contemnit: Judici, quem mentiendo fallit: & Innocenti, quem falso testimonio ledit: & quia tres ledit, triplex ei imponi potest pœna, perjurii, falsi, & homicidii c. periculose. de pœnit. dist. 1. ut & pœna legis Iulia repetundar. l. 6. ff. de leg. Iul. repetund.

XCI. Iudex barratariam committens, num leg. Iul. repetundar. teneatur?

Iudex pecuniâ corruptus, iniquam proferens sententiam, dicitur Barratarius, & barratariam committere; eò quòd propter pecuniam barractet. fac. text. in auth. ut Iudic. sine quoque suff. §. illud videlicet Nov. 8. l. 1. 3. & r. r. ff. de leg. Iul. repetund.

XCII. An Iudex dicatur Simoniam per barratariam committere?

Crimen hoc communiter à Dd. gravissimum reputatur, quia Iudex facit contra Deum, justitiam, contra officij sui debitum, contra humanam naturam, contra proximum, & sic Deum non timet, nec hominem veretur, ac dicitur talis Iustitia mercator, Diaboli minister, secund. Cyrill. Quòd autem Simoniam committat, testatur gl. in c. vendentes 1. q. 3. fac. text. in c. non sanè 14. q. 5. c. qui recte 11. q. 3.

XCIII. An

**XCIII. An barrattarii capitaliter sint
puniendi?**

Extraordinariè, exilio puta, vel durius vel mitius, secundum delicti qualitatem, puniri vult eos, lex 7. §. 3. ff. de leg. Iul. repetund. secundum gl. tenentur de falso. in l. 3. ff. eod.

**XCIV. An æquum sit frumentum vilius divendi,
quàm annona exigit?**

Negat l. ult. ff. de leg. Iul. de annon. Olim duo Aediles à Cesare constituebantur, qui frumento præessent, ne illud aliter, quàm annona exigeret divenderetur. A Cerere Cereales dicti sunt. l. 2. §. deinde Gajus 32. ff. de orig. jur. Annona verò flagellatores, lege Iul. de annona puniri jubentur.

XII.
De Crimine Annona.

**XC V. An monopolia sint caritatis omnium
rerum causa?**

Aff. quando penes unum, aut paucos tota alicuius rei vendendæ potestas est, multum detrimenti Reip. adeoque ipsi civibus adfertur, ex quo omnium rerum caritas in Remp. ilicò irrumpat, necesse est. Damh. c. 134. de monop.

XCVI. An jure monopolia civilia sint prohibita?

Affirmat l. unic. C. de monop. Si quis autem monopolium ausus fuerit exercere, bonis proprijs exspoliatus, perpetuitate damnetur exilij. Recess. Imp. ab Anno 77. p. 683. & quidem sub pœna deportationis; Et in Carol. V. diplomatibus. ann. 31. & 40. omnia monopolia, & contractus monopoliales, simpliciter prohibentur.

**XC VII. An pecuniariâ pœnâ, ejusmodi monopola
puniantur?**

Iura monopolis & propolis pœnam statuunt 20. aur. cum restitutione totius damni, quod Respub. ex eo passa est, l. 2. ff. ad leg.

Iul. de ann. adeo ut ipsos quoque Iudices, qui cum monopolis ad monopolia puniendi dissimulant, puniendos esse statuerint 40. lib. aur. l. unic. C. de monopol.

XIII.
De Crimine Residui.

XCVIII. An lege Iulia de Residuis teneatur, qui pecuniam publicam in usus publicos non erogavit, sed eandem retinuit?

Ad compescenda furta Magistratum, lex Iulia de residuis lata est, quæ tenentur, qui pecuniam publicam sibi concreditam, in alios quam oportuit usus, consumpserunt l. 2. 4. l. ult. de peculat. & apud quos pecunia publica post annum ab officio exacto residet l. 4. §. lege. l. 10. eod. Et damnantur amplius, tertia parte, quam debent l. 1. ff. ad leg. Iul. pecul. nonnunquam etiam in duplum l. 9. C. de erog. milit.

XCIX. An & legati de pecunia restituenda, in legatione non consumpta, hæc lege vindicentur?

Legatis à Principe seu Republica aliqua, legativum, id est, sumptus debetur, quò facilius & lubentius commissam sibi legationem, sapissime mortis periculo subjectam suscipiant & perficiant. Et justum est, ut sumptus in legationem erogatos, Princeps restituat l. 2. ff. de legation. etiam eos, quos ad recuperandam sanitatem suam impenderunt Bart. in l. his qui ff. ex quib. caus. major. & damnum quod in via illis accidit, resarciat. Ne verò nomen Legati sacratius, maculâ quâdam conspurcetur, convenit ut ipsi legati pecuniam non erogatam probè restituant, sub pœna legis 2. ff. de resid. generaliter enim ea loquitur, & omnem includit, qui publicam pecuniam delegatam, in usum aliquem retinuit, neque in eum consumpsit.

C. An in pœnis infligendis sit habendus respectus personarum?

Aff. Quia majorem pœnam sustinere debet famosa & vilis persona, quam honestior alia l. 2. l. 8. fin. l. 17. ff. de pœn. l. 8. C. ad leg.

*Iul. de vi pub. l. 6. ff. ad leg. Iul. peculat. l. 4. l. ult. ff. de incend. ruin.
l. ult. ff. de sepulch. violat. l. 3. ff. de Crim. stellionat. & alijs pluribus ll.*

COROLLARIA.

I.

An major fur cenferi possit, qui modicum, quàm qui magna furatur? D.

II.

Fur suspensus, rupto laqueo in terram decidens, num liber fiat à pœna mortis? N.

III.

An injuriarum teneatur, dicens alteri, Te sum melior, honestior, nobilior &c.? N.

IV.

Dans damni causam, an damnum dedisse videatur? D.

V.

An damnatus mulieri vel puellæ nuptias ejus postulanti sit concedendus? N.

VI.

An mulier prægnans debeat dari ultimo supplicio, antequam pepererit? N.

VII.

An meretricibus de vi conquerentibus fides sit habenda? N.

VIII.

An Judex ministrum justitiæ seu Carnificem non habens, possit pro exequenda justitia vilem assumere personam? A.

IX.

An alapam impingentem liceat repellere gladio? A.

X.

An capitaliter puniendus, qui poculum Abortionis, Amatorium, Conceptionis, Sterilitatis, Somniferum, vel Sanitatis præbuerit? D.

XI.

An capite sit plectendus Senator, si secreta suæ Civitatis revelaverit? A.

XII.

An bonus eventus in delictis, excuset delinquentem à pœna? D.

XIII.

An Sagæ, Lamia, Incantatrices, veneficæ sint comburendæ? Aff.

XIV. !

An ira ex justa causâ proveniens, delinquentem excuset? A.

XV.

An filius regulariter teneatur pro delicto Patris? N.

XVI.

An fenes mitius puniendi? A.

XVII.

An corpora in patibulo, rota, aut furca, sint relinquenda? A.

XVIII.

An semper verum illud: Qui non habet in ære, luat in corpore? D.

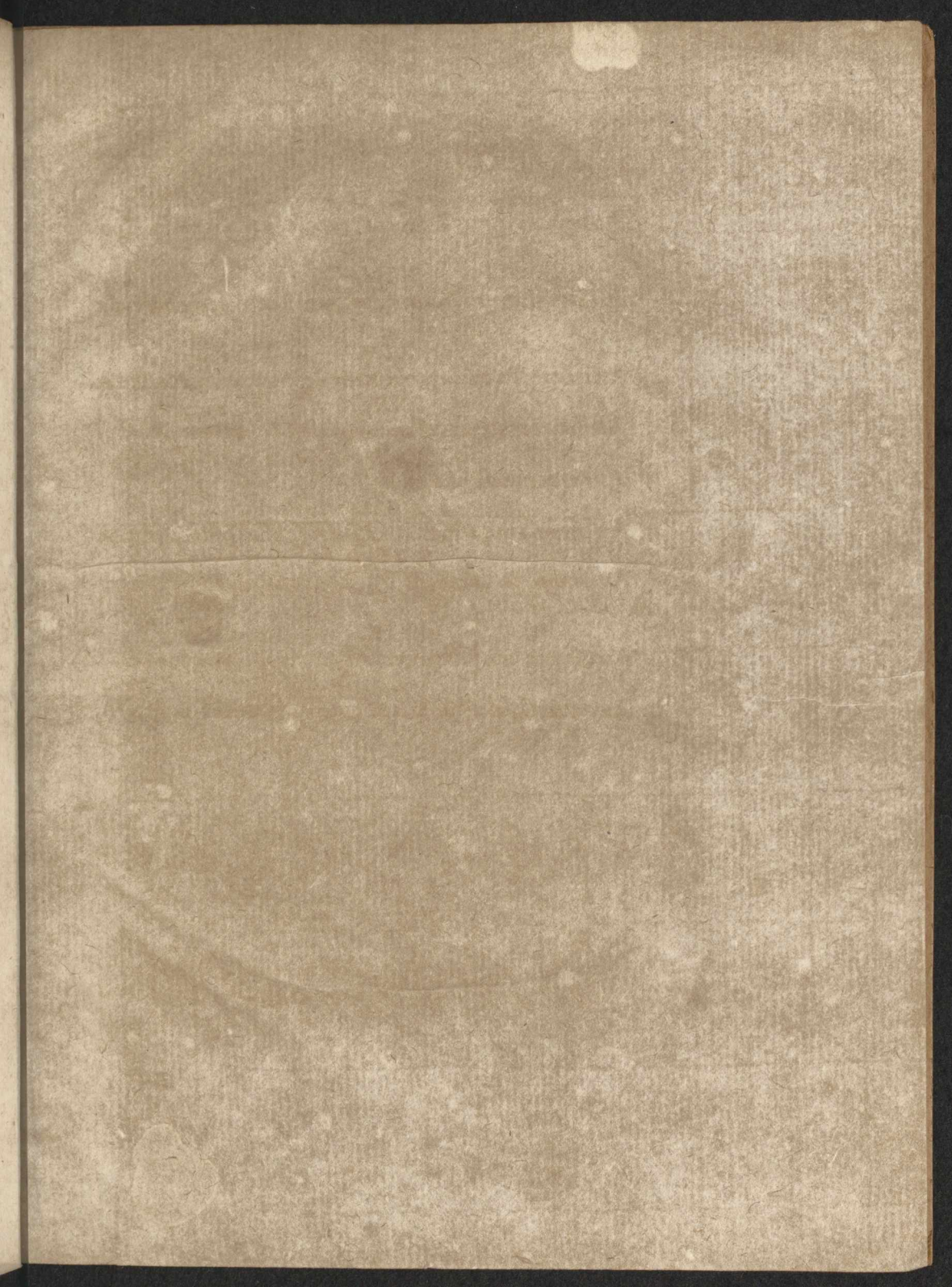
XIX.

Accusatore non probante, num reus sit absolvendus? D.

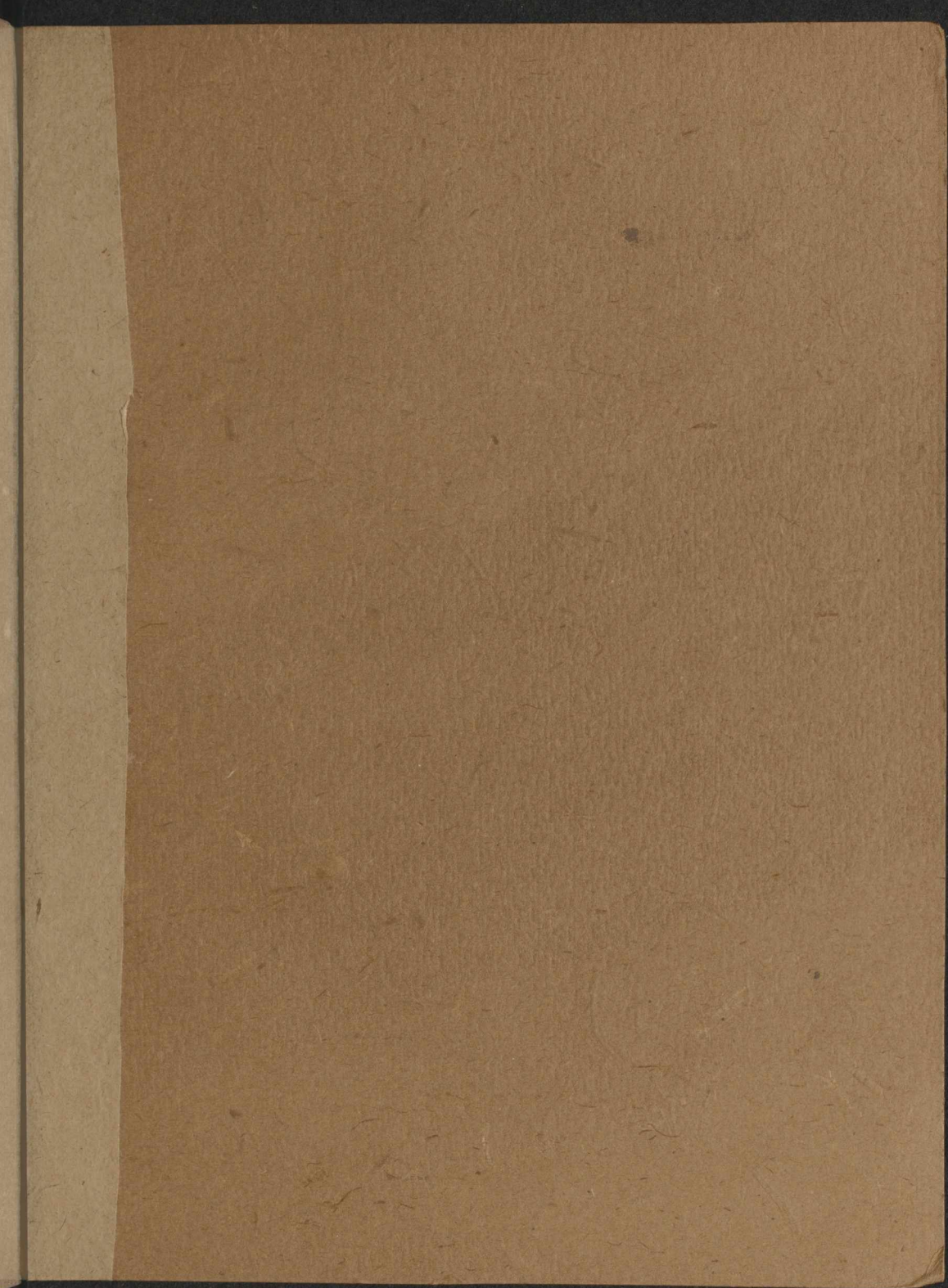
XX.

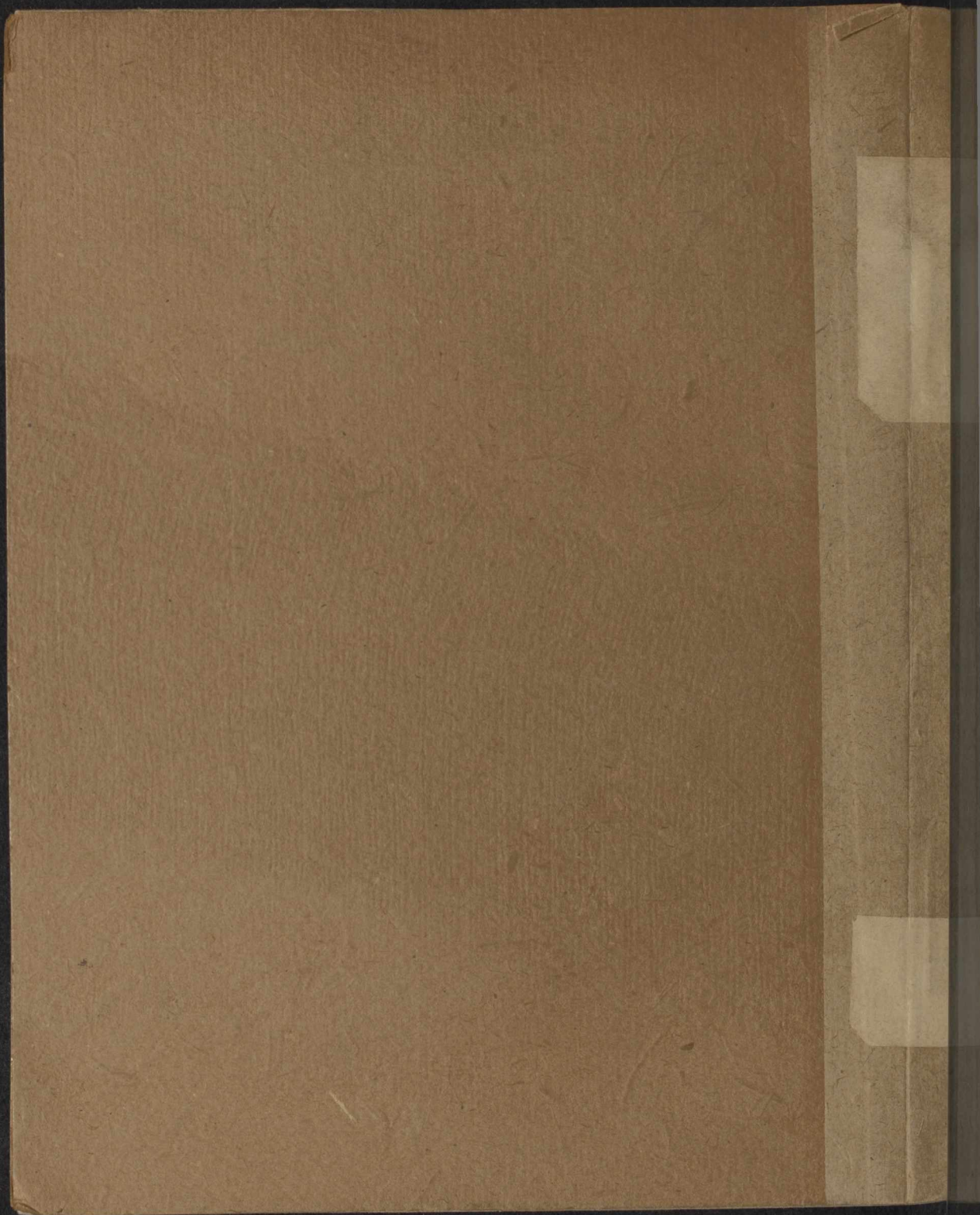
An quocunque modo, liceat suum sanguinem redimere? A.

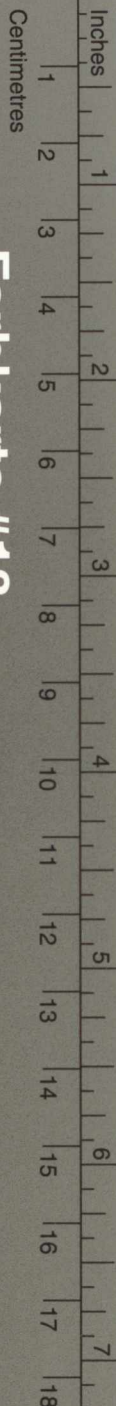
F I N I S.

126797

Farbkarte #13

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color

David.
 Centuria
 aquasotio

 18
 Argentorati
 1623.

Fu
 Strassburg.
 J.
 1623